

УДК 336.77:338.43

СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ

Студ. Треус А. О., гр. БФ-1-17

Науковий керівник доц. Махнарилов Ю. В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою дослідження є визначення особливостей споживчого кредитування домашніх господарств. Завданнями дослідження були теоретичний аналіз фахових джерел, аналіз банківської статистики та оцінка можливостей кредитування у підвищенні добробуту населення України.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом виступає-процеси кредитування домашніх господарств. Суб'єктом дослідження є ефективність кредитування домашніх господарств.

Методи та засоби дослідження. З метою аналізу теоретичних моделей фахівців в галузі кредитування використовувались процедури порівняння та узагальнення. Статистичні дані досліджувались методами вертикального та горизонтального аналізу динамічних рядів.

Практичне значення отриманих результатів. Проведено дослідження дозволило мені поглибити знання щодо процесів банківського кредитування та визначити програму подальшого дослідження в цій галузі.

Результати дослідження. Споживчий кредит — це надання грошових коштів кредитором (банком або іншою фінансовою установою) приватній особі або домогосподарству на особисті потреби, не пов'язані з комерційною діяльністю (див. табл. 1).

Таблиця 1 — Споживчі кредити, надані домашнім господарствам [1]

Період	Споживчі кредити			
	усього	у тому числі за строками		
		до 1 року	від 1 року до 5 років	більше 5 років
2010	122 942	23 138	32 297	67 507
2012	125 011	35 874	41 678	47 460
2014	135 094	51 769	40 928	42 398
2016	101 528	34 255	27 850	39 423
2018	151 625	69 734	49 171	32 719

Під час дослідження практики кредитування населення в Україні визначено, що найбільший вплив на показники споживчого кредитування населення справляють динаміка валютного курсу національної грошової одиниці, темпи економічного зростання, рівень вартості банківських позик для населення, а також приріст його доходів [2].

З метою аналізу якості життя населення Держстат у жовтні 2017р. провів модульне опитування 8,0 тис. домогосподарств [1], які брали участь у вибіркового обстеженні умов життя, щодо їхніх доходів та споживчих можливостей. Програма дослідження передбачала вивчення сприйняття населенням ознак бідності та позбавлення (депривації) у сфері їхніх споживчих можливостей за наявних у суспільстві стандартів, ступеня актуальності.

Опитування передбачало вивчення думки респондентів щодо ознак бідності та знедолення, за наступними напрямками:

- економічна депривація;
- харчуванням (недостатність коштів для забезпечення певної якості харчування);
- непродовольчі товари (недостатність коштів для придбання необхідних недорогих товарів та відсутність їх певних видів);

- житлові умови (відсутність нормальних житлових умов, недостатність коштів для покращення житлових умов);
- охорона здоров'я та освіта (недостатність коштів для отримання необхідних недорогих товарів і послуг);
- відпочинок та дозвілля (недостатність коштів для тижневої сімейної відпустки не вдома один раз на рік);
- фінансові можливості домогосподарства (недостатність коштів щодо задоволення неочікуваних необхідних витрат).

В Україні кредити в основному витрачаються на побутові потреби [2], що підтверджується, в тому числі, структурою витрат домогосподарств (див. табл. 2).

Таблиця 2 — Структура сукупних витрат домогосподарств [1]

Показники	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2016
Сукупні витрати в середньому за місяць у розрахунку на одне домогосподарство, грн.	903,5	1442,8	2590,4	3073,3	592,1	4048,9	7139,4
Структура сукупних витрат домогосподарств	Відсотків%						
Споживчі сукупні витрати	92,6	90,5	86,2	89,9	90,8	91,6	93,2
продукти харчування та безалкогольні напої	57,5	53,2	48,9	51,6	50,1	51,9	49,8
одяг і взуття	5,7	5,8	5,9	6,0	6,1	6,0	5,6
житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	9,7	9,6	9,1	9,2	9,9	9,4	16,0
охорона здоров'я	2,8	2,5	2,7	3,2	3,4	3,6	4,2
транспорт	3,0	3,7	4,0	3,7	4,3	4,3	3,6
освіта	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,1	1,0
Довідково: оплата житла, комунальних продуктів та послуг	7,7	7,1	6,6	7,6	8,3	8,1	14,7

Багато банків і фінансових компаній уточнюють мету кредиту не тільки для прийняття рішення про видачу грошей в борг, але і для загальної статистики, яка свідчить про низький рівень життя населення [4].

Висновок. Підсумовуючи результати дослідження, можемо констатувати, що попри вагомий потенціал, в сучасних умовах кредитування населення не відіграє помітної ролі у підвищенні добробуту суспільства. Споживче кредитування дає змогу домогосподарствам використовувати залучені ресурси для власних цілей. Банківська система орієнтується у бік реального сектору економіки не свідчить про втрату резервів розвитку споживчого кредитування домашніх господарств.

Ключові слова: кредит, домогосподарство, споживчий кредит, об'єкти та суб'єкти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Матвеева Н. Проблеми та перспективи розвитку споживчого кредитування в Україні / Н. Матвеева, І. Німа // Наука й економіка. — 2016. — 3(43). — С.23-27.
3. Процик О.О. Сучасний стан кредитування фізичних осіб в Україні та шляхи його удосконалення / О.О.Процик, А.О.Войнаровська // Наука й економіка. — 2016. — 2(42). — С. 26-29.
4. Річні звіти Нацкомфінпослуг / Офіційне Інтернет-представництво Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://nfp.gov.ua/content/rzviti-nackomfinposlug.htm>.